

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
09.12.2021

Sak:

Evaluering av fakultetsstyrets arbeid 2018-2021

Innstilling til vedtak:

Fakultetsstyret slutter seg til dekanens anbefalinger overfor neste styre med de tillegg som fremkom i møtet.

Bakgrunn:

Fakultetsstyret vedtok i sak FS-30/2021 å foreta en evaluering av styrets arbeid for dets styreperiode. Hensikten med evalueringen er å få videreført de erfaringer styret har gjort seg i sin styreperiode, samt å komme med anbefalinger til neste fakultetsstyre. Evalueringen ble foreslått inndelt i tre faser:

- Et spørreskjema som styrerepresentantene besvarer individuelt, og som vil bli oppsummert i forbindelse med styreseminaret 8. desember.
- En gjennomgang av strategiske områder basert på et notat med gjennomgang av FS-saker og en status for oppfølging av fakultetets strategi.
- En vedtakssak i forbindelse med siste styremøte hvor sittende styre kan fremme anbefalinger til det kommende fakultetsstyret.

Dekanen vil i hoveddelen av denne saken ha en kvalitativ gjennomgang av virksomheten til fakultetet i styreperioden med utgangspunkt i strategien som ble vedtatt av fakultetsstyret i april 2018. Bredden og aktivitetsomfanget til fakultetet gjør at en slik gjennomgang aldri vil kunne være uttømmende, men dekanen håper å få frem hovedtrekkene i fakultetets samlede aktivitet. Dekanen ser også for seg at styreseminaret 8. desember blir en del av innledningen til denne saken som behandles i møtet 9. desember. Både utdannings- forsknings- og formidlingsfeltet, samt rammebetingelsene for disse, vil være tema på seminardelen hvor instituttlederne også deltar.

HSL-fakultetet har arbeidet i strategiperioden i tråd med UiTs strategi *Drivkraft i Nord* og vår egen strategi *Mennesker og samfunn i Arktis*. Fakultetsstyret har behandlet årsplaner underveis og gitt retning for videre arbeid i en periode som har vært sterk preget av en global pandemi. Til tross for at pandemien i 2020 og 2021 har fått store innvirkninger på den faglige virksomheten mener dekanatet at fakultetsstyret kan være fornøyd med at målene som ble satt i stor grad er oppnådd. Virkningen av pandemien har hatt særlig betydning for fakultetets forskningsaktivitet og våre gjennomgående satsingsområder på internasjonalisering og digitalisering. Innenfor forskning har

pandemien ført til forsinkelser i mange forskningsprosjekter og doktorgradsløp. Samtidig har pandemien også åpnet opp for nye forskningstema. I forhold til internasjonalisering er en virkning av pandemien en betydelig reduksjon i mobilitet hos fagpersoner og studenter. Her er det viktig å nevne at flere fagmiljøer har vært kreative og tatt i bruk teknologi som har gjort det mulig å samhandle internasjonalt. Et godt eksempel er ILP som i sitt DIKU prosjekt “Internationalization in Teacher Education in Norway and South Africa” (ITENSA) har brukt ulike digitale verktøy for samhandling mellom lærerstudenter og lærerutdannere ved UiT og Nelson Mandela University (NMU). Når det gjelder vår gjennomgående strategi på digitalisering - fakultetet skal ta i bruk teknologi som understøtter vår faglige og administrative virksomhet, har pandemien gjort at vi har tatt store steg innenfor både digitalisering av undervisning og digitalisering av vår administrative virksomhet. Det som blir viktig post-korona er å gjøre en grundig evaluering av hva som har fungert godt og ikke minst identifisere de sider av digitaliseringen som ikke bør videreføres.

Dette saksframlegget oppsummerer aktiviteten og resultatene, strukturert etter hovedområdene i *Mennesker og samfunn i Arktis*. Vi gir vi først en generell oversikt over møteaktivitet og en kort oppsummering av statusbeskrivelsen som styret fikk presentert i starten av sin styreperiode. Vi kommer videre inn på strategien som fakultetsstyret vedtok for perioden 2018-2022 og har en gjennomgang av strategiområdene. I neste del gir vi en oversikt over områder av fakultets virksomhet som har vært særskilt oppe til behandling i fakultetsstyret. En oppsummering av tilbakemeldingene vi har fått inn fra styremedlemmene vil bli gitt i forbindelse med presentasjonen av saken (frist for tilbakemelding er 6. desember). Avslutningsvis gir dekanen en samlet vurdering av arbeidet ved fakultetet i sittende styres periode, samt kommer med forslag til anbefalinger til kommende styre.

Generelt om styrets arbeid

Fakultetsstyret ble valgt for perioden 01.01.2018 til 31.12.2021. Inkludert møtet 9. desember 2021 er det gjennomført 30 styremøter i perioden. Det er avholdt syv ordinære møter hvert år (fordelt med 4 møter vårsemesteret og 3 møter høstsemesteret), samt to ekstra møter. Det har i tillegg vært avholdt 8 styreseminar (inkludert seminaret 8. desember 2021).

Med unntak av høsten 2020 har det jevnt over vært godt oppmøte på styremøtene. Som følge av langvarig sykefravær fra eksternt representant har ikke styret vært fulltallig den siste perioden. Det er spilt inn til universitetsledelsen at en bør vurdere å ha vararepresentanter for eksterne representanter i fakultetsstyrene.

Sakene styret har behandlet i perioden har vært en blanding av saker som kommer i årlig syklus (eksempelvis årsplan, budsjett, fordeling av FoU-termin og rekrutteringsstillinger) og andre saker. Større saker har gjennomgående blitt handtert i to omganger i fakultetsstyret. Den økonomiske situasjonen til fakultetet har etter dekanens vurdering vært krevende i styreperioden. Det har også medført at fakultetsstyret har fått relativt sett flere økonomisaker på sitt bord enn tidligere styre, både i form av ordinære økonomisaker og i form av saker knyttet til kjerneaktivitetene hvor en har måttet forholde seg til reduserte økonomiske rammer.

På HSL-fakultetet er det to utvalg under styret, tilsetningsutvalget og ph.d.-utvalget. Anbefalinger knyttet til disse to utvalgene vil også være en naturlig del av denne saken.

Utgangspunkt for evaluering

I tilknytning til styrets første møte ble det avholdt et styreseminar hvor det i tillegg til en runde med styremedlemmenes forventninger til styrearbeidet, ble gitt presentasjoner av universitetets styrings- og ledelsesstruktur, fakultetets økonomiske situasjon og fakultetsstyrets årshjul. Videre innledet dekanatet til en diskusjon om strategi og strategiarbeidet ved fakultetet. Styret fikk også forelagt seg det foregående styrets evaluering og anbefalinger til sine etterfølgere.

I FS-3/2018 vedtok fakultetsstyret prosess for utarbeidelse av HSLs strategi, en prosess som ble avsluttet med styrets vedtatte strategi 2018 – 2022 for fakultetet – Mennesker og samfunn i Arktis – 23. april 2018. Dekanen vurderer det som naturlig å ta utgangspunkt i denne strategien i forbindelse med styrets evaluering av seg selv.

Mennesker og samfunn i Arktis – HSL-fakultetets strategi for 2018 - 2022

Samfunnsoppdraget

Fakultetets bredt sammensatte fagprofil gir viktige bidrag til individ og samfunn gjennom utdanning, forskning og formidling. I perioden har fakultetet bidratt til *Drivkraft i nord* gjennom arbeid med blant annet:

- tverrfaglige store satsinger: ARC, BiN-initiativ til tverrfaglig og tverrfakultær forskning
- bærekraft: inkludert perspektiv i utdanning og forskning
- forskning på globale utfordringer som integrering, migrasjon og konflikter
- arbeidet med å styrke det samiske perspektivet i utdanning og forskning
- tverrfaglig strategisk satsing innen natur- og kulturbasert reiseliv

Økt synlighet har vært et prioritert arbeidsområde, som er blitt ivaretatt av fagmiljøene i perioden. Uten å ha gjort en kvantitativ undersøkelse, er det riktig å si at våre fagområder er tydeligere til stede i offentligheten. Som eksempler kan nevnes samfunnsvitere som deltar i samfunnsdebatten og i prosjekter sammen med eksterne aktører, og bedre resultater i konkurransen om større forskningssatsinger. Våre humanistiske miljø har over år oppnådd internasjonal anseelse gjennom universitetsrankinger, særlig siste versjon av Times Higher Education viser svært gode resultater.

HSL er vertskap for UiTs forskningsrådsfinansierte prosjekt «Prestisje» som handler om kjønnslikestilling i prestisjefylte forskerposisjoner på UiT. Prosjektet har blant annet utviklet nye mekanismer for forståelse og måling av kjønnslikestilling for bredere fremtidsevaluering av likestillingsutvikling ved institusjonen; har arrangert kurs for medlemmer i bedømmelseskomiteer og andre som arbeider med rekruttering, og utarbeider nå en CANVAS-modul om «Kjønnslikestilling, Mangfold, og Inkludering» til UiTs Lederutviklingsprogram. Prosjektet ledes av tidligere prorektor forskning Kenneth Ruud.

Bærekraftperspektivet ble tydeliggjort ved siste revisjon av strategien. En kartlegging utført midt i perioden viste at svært mange utdanningsprogram har integrert dette tematisk. Fakultetet har deltatt i bærekraftsutvalget og har nå ledelsen ved Berit Kristoffersen.

Akademisk frihet og troverdighet – forskning og kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid

Forskningsgruppene er svært sentrale for å oppnå målene for fakultetets forskningsvirksomhet. Midt i perioden ble forsøksordningen med grupper organisert og finansiert av fakultetet evaluert.

På bakgrunn av dette ble egne retningslinjer utarbeidet, og det ble bestemt å organisere alle forskningsgruppene som en enhetlig ordning med to nivåer som godkjennes etter søknad. Forskningsnettverk som en løse sammenslutning kan etableres fritt. Etter ønske fra instituttlederne ble ansvaret for gruppene delegert til instituttene, inkludert ansvar for årlig finansiering etter behov.

Målet om å videreutvikle forskningslederkompetanse har vært diskutert, men ingen kurs har vært gitt i regi av fakultetet i denne perioden. Dette bør følges opp av ny ledelse, etter en diskusjon og behovsavklaring.

Forskningsgruppene har uttrykt et behov for økt forskningsstøtte. Ved inngangen til perioden hadde fakultetet en seniorrådgiver med dedikert ansvar for ekstern finansiering med hovedvekt på Forskningsrådet. I år to ble en ny seniorrådgiver ansatt med hovedansvar for EU-finansiering. Prodekan forskning har i hele perioden hatt tett samarbeid med administrasjonen om motivering av forskere til å søke, kursing og annen støtte til utforming av søknader. Seniorrådgiverne har aktivt fulgt opp søknader som har fått finansiering når det gjelder budsjett og rapportering. Uerfarne prosjektledere har i tillegg fått hjelp og støtte til å drive prosjekter. For å styrke dette arbeidet ytterligere, er en tredje seniorrådgiver ansatt og vil tiltre stillingen i januar 2022.

Økt publisering har vært et mål i perioden. Forskningsgruppene har arbeidet med dette i hele perioden og vi ser at det har vært en fin utvikling i mange miljø.

Bevisste språkvalg i publisering er viktig for våre fagmiljø. Fakultetets forskere oppmuntres til å publisere på mange språk; norsk, samisk, engelsk, finsk og kvensk, russisk, spansk og tysk. Også ph.d.-disputaser foregår på ulike språk. Vi er medredaktør i det samiske tidsskriftet Sámi diedálaš áigečála ammen med Sámi allaskuvla.

Sammen med UB og UMAK har HSL-fakultetet tatt initiativ til at UiT skal signere Helsinki-initiativet om flerspråklighet i formidling av forskning (<https://www.helsinki-initiative.org/no>). Dette kan ses i sammenheng med en oppfølging og konkretisering av DORA-erklæringen som sier at alle former for vitenskapelig aktivitet, også formidling, skal telle med når forskning evalueres. Publikasjonens kvalitet, ikke valg av publiseringskanal, skal vektlegges når forskning evalueres.

Den pågående debatten om bruk av språk i academia handler om faren for at engelsk overtar for norsk og dermed hindrer videreutvikling av norsk fagspråk. Dette er en debatt som fakultetet bør ta videre inn i neste periode. Dekanen har deltatt i arbeidet i UHR humaniora og samfunnsfag med etablering av et nordisk tidsskriftskonsortium som skal sikre tilgang til publiseringskanaler der forskere kan publisere på de nordiske språkene i en tid der engelsk har blitt veldig dominerende. Språkspørsmålet har imidlertid ikke vært drøftet grundig i ledelse og fagmiljø internt, noe vi har alle forutsetninger for å gjøre.

5Fakultetet har hatt et mål om å identifisere og støtte miljø som kan konkurrere om toppforskningsmidler. Dette har blitt fulgt opp, med resultater som deltakelse i Befolkningsundersøkelser i nord (BiN), The Arctic Centre for Sustainable Energy (ARC), UiT Aurora Centre for Language Acquisition, Variation and Attrition: The Dynamic Nature of Languages in the Mind (AcqVA AURORA), og Reiselivet etter korona (Travelling post-Corona) Det har også vært gitt støtte til unge forskertalenter som har søkt om “starting grants” fra Tromsø

forskningsstiftelse. Dette har resultert i finansiering av to slike prosjekter til Jason Rothman (ISK) og Tone Huse (AHR).

Fakultetet har hvert år deltatt i UiTs MSCA-program og har hatt høy suksessrate. Våre seniorrådgivere for ekstern finansiering har støttet opp om søkerne og veilederne.

Vårt mål om å sende inn minimum to søknader til SFF, SFU eller SFI i perioden er delvis oppnådd. Vi er inne i finalerunden om et nytt SFF med utgangspunkt i AcqVA AURORA, og en søknad om SFU skal leveres i 2022 fra fagmiljøet i russisk med utgangspunkt i fyrtårnsprosjektet Majak.

HSL har økt sin innsats knyttet til det samiske feltet i løpet av siste strategiperiode. Særlig på forskningssiden, men også til en viss grad på utdanningssiden er det en positiv tendens. Mange ulike fagmiljø forsker på samisk språk, kultur og historie, og det er et utstrakt samarbeid med universiteter over hele verden som innebærer komparative studier. Statusen for samisk forskning og samiskrelatert forskning er mer entydig positiv enn for utdanningene. Det er i strategiperioden blitt økt forskningsaktivitet og –interesse på området. Her ser det ut til at den strategiske plasseringen av samiske tema i strategien gjør det lettere for forskere å begrunne sine forskningssøknader i institusjonelle mål og planer. Dette er definitivt noe som den videre strategiprosessen bør sørge for å videreføre. En utfordring i den større sammenhengen handler om rekruttering av samiske studenter og forskere. Dette handler blant annet om at tilfanget av kandidater er begrenset i de samiske samfunnene.

Fakultetet synes å være en attraktiv arbeidsplass og samarbeidspartner for utenlandske forskere og institusjoner. De fleste stillinger lyses ut internasjonalt, og andelen ikke-norske forskere har økt i perioden. Det er også et omfattende internasjonalt samarbeid i eksternt finansierte prosjekter i alle fagmiljø.

Tilgjengeliggjøring av forskningsdata og resultater har vært et sentralt arbeidsområde i perioden. Fakultetet samarbeider med UB om bevisstgjøring av forskerne når det gjelder rapportering til og opplasting av fulltekst i Cristin. Her har vi sett en veldig god utvikling, noe som er viktig for å kunne fylle våre forpliktelser overfor Plan-S (åpen tilgang til forskningsresultater). Fakultetet har også vært aktiv i UiTs diskusjoner om åpen vitenskap, blant annet ved å arrangere seminar for ph.d.-veiledere om tematikken. Det bør også nevnes at Artful Dementia Research Lab ved SKK fungerer som pilotprosjekt for åpne, kvalitative data og åpen vitenskap for UB.

Et sentralt mål i strategiperioden har vært at fakultetets fagmiljø skal delta og være aktive i forskning som angår de globale samfunnsutfordringene. Det er iverksatt mange strategier for å nå dette målet, og det viktigste grunnlaget ligger i forskningsgruppeorganiseringen som bidrar til sterke forskerteam. Samtidig har fakultetet trappet opp administrativ rådgiving og oppsøkende virksomhet med informasjon om Horizon 2020 og Horizon Europe. Det gis også god støtte underveis i søkeprosessen.

I samarbeid med helsefak har HSL kartlagt eksisterende samarbeidsprosjekter mellom de to fakultetene, og funnet at vi har et betydelig antall slike. Neste steg vil kunne være et samarbeid mellom fakultetenes prodekaner og forskningsadministrativt ansatte i forbindelse med aktuelle utlysninger som passer for felles søknader.

I 2020 tok fakultetet initiativ til utvikling av en humaniorastrategi sammen med UMAK og UB. Resultatet foreligger høsten 2021, og kan bli et viktig dokument også for å styrke faglig innsats i forhold til de globale utfordringene. Ett tiltak i denne strategien er etablering av et senter for arktisk humaniora, som vil bli etablert i 2022 sammen med UiTs "Arctic Hub" som er under etablering. Dette senteret vil synliggjøre humanioraforskningen ved UiT internt og eksternt og vil gjøre det enklere å få til samarbeid på tvers av fakultetene. Dersom dette fellessentret ikke blir etablert, kan det likevel etableres et felles senter for arktisk humaniora i samarbeid med UMAK og UB. Universitetsstyret har tildelt midler til prosjektet.

Forskerutdanningen

Ph.d.-utdanningen har vært behandlet flere ganger av fakultetsstyret i perioden. Hovedmålet har vært at denne skal være intensjonalt konkurransedyktig og ha høy kvalitet. Det har vært gjort et stort arbeid med alle faser i utdanningen under ledelse av prodekan med ansvar for feltet, og med samarbeid med administrasjon på alle nivå, ph.d.-utvalget, instituttlederne og forskningsgruppene. En hovedutfordring har vært lav gjennomstrømming, som fakultetet er blitt straffet for gjennom nye retningslinjer for tildeling av rekrutteringsstillinger fra universitetsstyret. Samtidig som ledelsen har arbeidet mot nivå 1 for å svekke effekten av gjennomstrømningsindikatoren, har alle involverte arbeidet hardt for å forbedre resultatene gjennom mange tiltak gjennom hele utdanningsløpet.

I rekrutteringsprosessen har det særlig vært fokusert på kvalitetssikring av utlysningstekst, rutiner, prosjektbeskrivelse og forankring i institutt og forskningsgrupper. Det har vært lagt ned en stor innsats i videreutvikling av veilederkompetansen gjennom kurs, inkludert samarbeid med Result. Fakultetet har også gjennomført 2 årlige veilederseminarer med særskilt fokus på utvikling av veilederkompetanse. Studiemiljøet er styrket ved hjelp av flere ph.d.-koordinatorene på instituttene og etablering av nettverk for studentene i Alta og Harstad. Fakultetet har også arrangert årlige seminarer for alle ph.d.-studentene.

Fakultet har hatt sterkt fokus på det kvalitative arbeidet for alle sider av ph.d.-studiet, men har hatt spesielt fokus på fakultetets gjennomstrømmingsevne. I dette arbeidet har anbefalinger fra arbeidsgruppen av 2015 vært fulgt opp. Alle nye tiltak viser nå en gledelig økning i resultater i form av økt antall disputaser, forbedret inntakskvalitet, økt veilederkompetanse etc., og utviklingen er lovende hvis trenden fortsetter framover.

Opptakstallet ligger normalt på mellom 23-27 nye studenter årlig til tross for færre tildelte nøkkelfordelte stipendiatstillinger de siste årene. Eksternt finansierte stillinger har kompensert for nedgangen i antallet nøkkelfordelte stillinger, med unntak av i 2020 der det kun ble tatt opp 10 nye ph.d.-studenter finansierte med interne universitetsstipendiater. Snittet av gjennomstrømmingen for kullene 2013-14 og 15 viser oppgang (42,7 %) i forhold til tidligere års gjennomsnittlige andel fullførte doktorgrader. Det er forventes refordelt mellom 8-10 nøkkelfordelte stipendiatstillinger i 2022 med finansieringsstart i 2023.

Fakultets gjennomstrømningsandel i kullene har ikke økt mye over 50 % for kullene i perioden 2011-2015. Selv om HSL kommer bedre ut relativt sett i forhold til andre fakulteter, er det et betydelig potensial for å bedre gjennomstrømmingen ytterligere.

Fakultetet har i 2021 iverksatt et pilotprosjekt som endrer stipendiatperioden fra fire til tre år, med mulighet for 6-12 måneders gjennomføringsstipend ved levering på tid. Dette er et viktig prosjekt som neste fakultetsstyre må følge opp i årene framover.

Engasjerende og aktuelle utdanninger

I hele perioden har det vært arbeidet med å forbedre utdanningskvaliteten i fakultetets studieprogram. En viktig strategi her er større bruk av studentaktive læringsformer, noe mange fagmiljø har arbeidet med. Fakultetet har oppfordret og lagt til rette for søknader om midler til å utvikle programmene i den retning.

En annen sentral strategi for kvalitetsutvikling er å sikre en god sammenheng mellom forskning og utdanning. Det pågår en kontinuerlig prosess med å utvikle emner som i større grad er eid og påkoblet aktiviteten i forskningsgruppene.

Fakultetet har store profesjonsutdanninger som driver mye kvalitetsutviklingsarbeid, og det er tatt initiativ til et samarbeid blant annet på praksisområdet. Her kan samarbeidet videreutvikles i neste periode, særlig i sammenheng med fleksible tilbud som gis av de ulike instituttene.

Kvalitet er også knyttet til undervisernes engasjement og kompetanse, og fakultetets strategi om å øke andelen meritterte undervisere må ses i denne sammenhengen. Per i dag har fakultetet til sammen 6 ansatte som har oppnådd merittering. Ved siste søknadsrunde var det et stort antall søkere, men de fleste av disse fikk ikke godkjent kompetanse denne gangen. I neste søknadsrunde forventer vi forbedrede søknader og dermed en stor økning i antallet meritterte undervisere på fakultetet. Utfordringen er å finne en fornuftig involvering av disse på et overordnet strategisk nivå, slik at de kan bli en sentral ressurs for sine kollegaer.

Fakultetet har som mål å ha attraktive og synlige utdanninger, og det stilles store forventninger til nyutvikling fra politisk ledelse og samfunnet rundt oss. I perioden har det vært arbeidet med samfunnsrelevans gjennom ulike ordninger i studieprogrammene, som for eksempel praksisemner, hospitering, BA- og MA-oppgaver med tema som er relevante for arbeidsplasser og mottakerfeltet. Fakultetet har bidratt til dette arbeidet gjennom akkrediteringsprosessene ved å sette fokus på bedre kontakt med arbeidslivet. Mye er blitt gjennomført, men det er fremdeles et potensial for utvikling på dette feltet.

UiT og HSL-fakultetet har et spesielt ansvar for å øke studentenes kunnskap om samisk kultur og historie, samfunns- og næringsliv. Temaene er integrert i mange studieemner. På HSL har det fra før 2013 vært gitt samiske og samiskrelaterte emner på flere institutter. Master i urfolksstudier (Sesam) kom i 2003, og både sosialantropologi, historie, litteratur, statsvitenskap, arkeologi og religionsvitenskap har hatt egne emner i lang tid. De samiske språkstudiene har vært på plass i flere tiår og inkluderer i dag studieprogram og emner både i samisk på morsmålsnivå og nordsamisk som fremmedspråk. Ei utfordring her er at situasjonen til samisk begynneropplæring krever samarbeid med samiske språksentre, noe som er strategisk viktig, men er vanskelig å få til med kravene fra NOKUT.

UiT (Sesam) har siden 2015 tilbudt fellesgradsprogrammet *Governance and Entrepreneurship in Northern and Indigenous Areas* i partnerskap med University of Saskatchewan (USask), Canada. GENI-programmet var med sitt tematiske fokus tett knyttet til de strategiske målsetningene for UiT. Sesam har tatt et koordineringsansvar i utvikling av REAIDU (<https://result.uit.no/reaidu/>), som er nettsted og læringsressurs for studentene. REAIDU er også lansert nasjonalt og synes å være etterspurt, særlig i lærerutdanningene.

Det er behov for å videreutvikle satsingen i neste periode, særlig med styrking av samisk språk. Fakultetets søknader om henholdsvis interne strategimidler og som tiltak utenfor ramma har så langt ikke lyktes.

Gode læringsmiljø og studentdeltakelse er viktig for å lykkes. I perioden er det iverksatt flere tiltak som studentmentorordning, en utvidet og strategisk studieprogramlederrolle, og et fast faglig møtested for studieprogramlederne. Akademisk skrivesenter har vært drevet fram av fakultetet, og nå er vi i prosess med å utvikle dette som en ressurs for hele UiT, i samarbeid med UB.

Fakultet har som mål å legge til rette for studentenes fagpolitiske arbeid, faglige identitet og sosiale engasjement. Vi har jevnlig og tett dialog med studentutvalget der ulike tiltak diskuteres. I pandemiperioden hadde dekanatet faste ukentlige møter med studentutvalget. Vi har også innført fast årlig kurs for studenttillitsvalgte. Det er likevel stadig en utfordring å øke engasjementet blant studentene, og dette arbeidet med videreføres og styrkes.

Som nevnt innledningsvis har bruken av innovative læringsformer skutt fart i alle fakultetets program under pandemien. Erfaringene som er gjort med hybrid undervisning må danne grunnlaget for å identifisere hva som er viktig å ta med videre, og ikke minst, hva vi ikke ønsker å videreføre. Forventningene om at større deler av utdanningene skal være fleksible og tilgjengelige møtes ved å støtte flere initiativ til å søke ressurser til videreutvikling. Fakultetet har også fått på plass egen administrativ rådgiver som bidrar i søknadsprosesser. Nylig har vi også etablert ordning med digital partner som skal være bindeledd mellom fagmiljøene og de ulike tilgjengelige IT-ressursene på UiT.

EVU-feltet er tydelig satt på dagsorden gjennom det arbeidet som ble gjort i Utvalg for livslang læring i nord (Arbo-utvalget). I rapporten fremheves det at fokus på livslang læring ikke kun finner sted gjennom utdanningsløp ved siden av eller i tillegg til UiT sine grunnutdanninger. HSL-fakultet har en stor portefølje av slike eksternt finansierte videreutdanninger der særlig ILP har en betydelig og omfattende fagportefølje. Men også andre institutt har utviklet eksternt finansierte etter- og videreutdanninger. Ett eksempel her er ISV sitt samarbeid med forsvaret. I Arbo-utvalget sin rapport fremheves den skjulte etter- og videreutdanningen som skjer når studenter som er etablert i arbeidslivet velger å ta en (ekstra) utdanning ved siden av ordinær jobb. Selv om fakultetet har fleksibilisert en rekke av sine grunnutdanninger for å kunne nå ut til flere studentgrupper er det sannsynligvis et stort potensial for ytterligere studentvekst ved å fleksibilisere og tilrettelegge flere av våre grunnutdanninger. Vi bør i neste strategiperiode utrede potensialet for ytterligere fleksibilisering. Fra fakultetet sin side vil seniorrådgiver innenfor EVU – Nina Teistevoll sammen med vår digitale partner – Mona Pettersen være en viktig støttefunksjon i et slikt arbeid.

Fakultetet ved ILP har deltatt i ProTed, fremragende senter for lærerutdanning sammen med UiO i 10 år. Sentret har vært viktig for å utvikle innovasjoner knyttet til de nye femårige masterne i grunnskolelærerutdanning, og for å styrke forsknings- og utviklingsvirksomheten. ProTed har sørget for at erfaringer og resultater på en god måte er tatt i bruk i egne grunnskolelærerutdanninger, og disse er blitt formidlet på flere nasjonale og internasjonale arenaer.

Fakultetet har også en strategi som går ut på å tilrettelegge for større gjensidighet, anerkjennelse og samarbeid mellom disiplinfag og lærerutdanning. Det er gjort en større omorganisering på ILP. Den nye modellen innebærer at fagmiljøet er organisert i fagseksjoner, noe som kan lette samhandling mellom fagmiljø på ILP og tilsvarende fagmiljø på disiplinstituttene. En positiv effekt ser vi nå

innenfor samisk språkopplæring der det er et felles initiativ mellom ISK og ILP for å bygge mer robuste fagmiljø.

I starten av perioden ble det startet et arbeid for å etablere lektorutdanning i realfag i Narvik. Studiet ble lyst ut, men søkertallet var altfor lavt til å starte opp. Nå er det inngått en avtale med tre kommuner, Senja, Harstad og Narvik, om fleksibel grunnskolelærerutdanning i årene framover. Denne avtalen vil dermed gi lærerutdanning også i denne regionen.

Kreativitet og engasjement – innovasjon og formidling

Fakultetet har opprettet et formidlingsutvalg i 2021 som et ledd i arbeidet med å bygge kultur for allmennrettet formidling. Utvalget består av engasjerte formidlere fra et vidt spekter av sentere og institutter. Det har til nå arbeidet med Forskningsdagene 2021 og kartlegging av formidlingstiltak på fakultetet. Utvalget hadde en plan om å arrangere en formidlingsdag for forskere høsten 2021, der også Kommunikasjonsavdelingen skulle delta, men dette arrangementet ble utsatt pga. pandemien. Uavhengig av formidlingsutvalgets arbeid har antallet kronikker og kommentarer i lokale medier øker. Også antallet bidrag i NRKs sendinger har økt, ikke minst etter at programmet «Helgemorgen» ble etablert med sete i Tromsø.

Nærhet og engasjement – arbeidsmiljø og organisasjon

Svært mange av fakultetets ledere har deltatt i lederutviklingsprogram, enten internt på UiT eller i regi av UHR. Dette har vært viktig for personlig utvikling av kompetanse, men også for fakultetets utvikling som helhet.

De siste to årene har vært preget av pandemien, som har ført til at det ikke har vært mulig å holde fysisk kontakt på tvers av campusene for fagmiljø, administrasjon og ledelse. Likevel har digitale møter gjort at regelmessig kontakt har vært mulig. En fordel med disse er at deltakelsen blir likeverdig for alle når alle deltar digitalt.

Fakultetsstyret har hatt fokus på strategisk bemanningsplanlegging og langsiktig budsjettering. En har ønsket å komme bort fra den tidligere praksisen med at en ved avganger konsekvent erstattet stillingsressurser med nye stillingsressurser med tilsvarende kompetanse. Styret har ønsket å dreie fokuset over på en mer strategisk vurdering av hva som er det enkelte enhets ønske om faglig utvikling og innretning fremover, innenfor de rammer en har.

Fakultetsstyret har i løpet av perioden vedtatt flere organisatoriske endringer for fakultetet. Institutt for lærerutdanning og pedagogikk fikk ny intern organisering fra og med 01.01.2021. Videre ble det vedtatt ny retning for den administrative organiseringen både på institutt-/senter- og fakultetsnivå.

Økonomien for fakultetet har i styreperioden vært utfordrende. Avsetningsproblematikk har blitt erstattet med utfordrende prioriteringsspørsmål som følge av reduserte tildelinger.

Som en del av ADM2020 ble rutinene for tilsettingsarbeidet endret. En fellestjeneste ble etablert på nivå 1, og møtene i tilsettingsutvalget (TU) ble gjort digitale og med to ukers mellomrom. Det har vært noen fordeler med denne ordningen, som at tilsettingsprosessen i mange tilfeller tar kortere tid, og det utvikles like saksbehandlingsrutiner for hele UiT. Samtidig er det ulemper knyttet til ny organisering, som at digitale møter som pågår i en uke gir mindre anledning til diskusjoner i vanskelige saker. Det er også vanskelig for studentrepresentanter å sette seg inn i denne formen for

møtevirksomhet. Det siste møtet i TU dette semesteret er 14. desember, og dekanen vil legge opp til en evaluering som kan munne ut i forslag til endringer og forbedringer av rutinene innenfor de rammene som gjelder. Disse forslagene vil bli overlevert til ny dekan.

Samarbeidet vårt med SPOR og SREK fungerer svært godt. Ph.d.-administrasjon ved fakultetet kvalitetssikrer saksfremlegg for alle tilsettingssaker som gjelder våre stipendiatstillinger. Pilotprosjektet hvor fellestjenesten også skal ta oppgavene med vurdering av utdanningsgrunnlag hos søkere om opptak til HSL-faks og Helsefaks ph.d.-programmer, har stoppet opp grunnet manglende bemanning/ressurser. Her må det mobiliseres og arbeides strategisk i ledelsen for å få til en løsning som gjør at også opptak til ph.d.-studier skal være en oppgave på nivå 1. Saken er tatt opp i dialogmøte med rektoratet.

Områder særskilt behandlet i fakultetsstyret

I tillegg til de årlig gjentagende sakene har fakultetsstyret i perioden behandlet en rekke saker mer særskilt. Felles for alle disse sakene er at de er behandlet i flere runder i styret, for best mulig å fange opp innspill og føringer fra styret og innarbeide disse i senere fremlegg. Nedenfor gis det en kort og punktvis oppsummering av denne type saker.

- *Strategi* – styret fastsatte prosessen for strategiutformingen i sitt første møte, og vedtok strategien i et senere møte.
- *Endrede rammebetingelser økonomi* – fakultetet har opplevd en betydelig reduksjon i sitt økonomiske handlingsrom i perioden, samtidig som det har vært knyttet en god del usikkerhet til både tildelings- og avsetningsnivå. Det har i hele perioden vært et bredt omfang av saker som direkte, eller indirekte har berørt økonomi og økonomistyring.
- *Forskningsgruppeordningen* – fakultetsstyret har vedtatt ny innretning for forskningsgruppeordningen
- *FoU-terminer* – fakultetsstyret har revidert retningslinjene og tatt grep knyttet til tildelingene av terminene ut fra den økonomiske situasjonen. Det behandles egen prinsipp sak i fakultetsstyrets siste møte.
- *Styrer og råd nivå 3* – fakultetsstyret deltok i prosessen som ledet frem til nye retningslinjer for UiT for styrer og råd på nivå 3, og opprettet styrer og råd for de faglige enhetene ved fakultetet. En midtveisvurdering av de nye styrene og rådene legges frem for fakultetsstyret i deres siste møte.
- *Organisering og mandat sentrene* – fakultetsstyret satte ned en egen arbeidsgruppe som fikk i mandat å vurdere fremtidig organisering og mandat for sentrene ved fakultetet. Videreføring av organisering og nye mandat ble senere vedtatt,
- *Administrasjonsgjennomgangen* – fakultetsstyret satte ned egen arbeidsgruppe som foretok en helhetlig gjennomgang av den samlede administrasjonen ved fakultetet, og fattet vedtak om retning fremover basert på anbefalingene fra arbeidsgruppen.
- *Gjennomgang ILP* – fakultetsstyret satte ned egen arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å se på organiseringen til ILP. Ny intern organisering ved ILP ble vedtatt av fakultetsstyret.
- *Ny budsjettmodell* – fakultetsstyret satte ned egen arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å komme med anbefaling om ny intern budsjettfordelingsmodell etter innlemmelsen av nye enheter fra og med 2018. Ny budsjettfordelingsmodell for fakultetet ble vedtatt i forkant av budsjettfordelingen for 2019.
- *Informasjonssikkerhet* – fakultetsstyret la sammen med instituttlederne grunnlaget for den første statusoppdateringen fra fakultetet knyttet til informasjonssikkerhet.

Dekanens oppsummering og vurderinger

Som beskrevet innledningsvis har pandemien satt et sterkt preg på virksomheten vår i strategiperioden. Selv om det har vært forsinkelser i flere av våre forskningsprosjekt og doktorgradsløp har fakultetet lyktes med å samarbeide med andre fakultet i flere prosjekter. Et av de mest sentrale prosjektene er ARC der vi har et tett og godt samarbeid med NT-fak. Det pågår også en rekke prosjekter i samarbeid med Helsefak. Så er det tatt initiativ til utvikling av en humaniorastrategi i samarbeid med UMAK og UB. Det er bevilget strategiske midler til etablering av senter for arktisk humaniora. Senteret vil kunne synliggjøre humanioraforskningen ved UiT internt og eksternt og vil gjøre det enklere å få til samarbeid på tvers av fakultetene.

Fakultetet har også økt sin innsats på det samiske forskningsfeltet. Flere fagmiljøer forsker på samisk språk, kultur og historie i samarbeid med universiteter over hele verden, noe som innebærer komparative studier.

Et annet viktig strategisk fokus har vært deltakelse i forskning på de globale samfunnsutfordringene. Vi har flere forskningsgrupper som gjennom sitt arbeid adresserer disse utfordringene. Det som bør være en viktig strategi fremover er å tilrettelegge for forskning post-korona.

Anbefalinger til fakultetsstyret om forskningssaker:

- Større vekt på prinsipielle, overordnede spørsmål som gjelder forskning
- Prioritering av forskning i budsjettprosesser
- Forskningsledelse og organisering av forskningsgruppene
- Forskningssamarbeid på tvers av fakultet følge opp tverrfaglige satsinger der særlig senter for arktisk humaniora må følges opp

Også på utdanningssiden har pandemien preget fakultetets strategiarbeid. Internasjonaliseringsarbeidet, både når det gjelder mobilitet hos studenter og ansatte er blitt satt på vent. I neste strategiperiode blir det viktig å følge opp mobilitetsmeldinga og sette internasjonalisering tydelig på dagsorden. En positiv effekt av pandemien er at digitalisering av undervisning har fått et større fokus. Her har det funnet sted en kompetanseheving hos våre undervisere som blir viktig å ta med seg i det videre arbeidet med tilrettelegging av studieprogrammene der digitalisering både kan bidra til økt fleksibilitet og kvalitetsheving.

Det er også behov for å videreutvikle vår kontakt med arbeidslivet. Selv om flere av våre utdanninger har god samhandling med arbeidslivet er det et potensiale for utvikling på dette feltet: Det vil imidlertid kreve en tilførsel av, eller omprioritering av ressurser.

Når det gjelder vår ph.d.-utdanning har det vært lagt ned et stort og omfattende arbeid for å bedre gjennomstrømmingen. Det blir svært viktig å følge opp det gode arbeidet i neste strategiperiode

Anbefalinger til fakultetsstyret om ph.d.-utdanningen:

- Rekrutteringsstillinger er i perioden 2021-2026 organisert som 3+1-ordning. Ordningen må følges tett der det må planlegges evalueringer.
- Gjennomgang av mandat og oppgaver lagt til ph.d.-utvalget.
- Gjennomstrømming - oppfølging
- Følgende områder bør være på dagsorden til ph.d.-utvalget i neste periode:
  - Bidra til økt bevissthet omkring formidling av ph.d. avhandlinger, tverrfaglig tilnærming og implementering av ph.d. forskningsresultater i forvaltningen og samfunnet for øvrig.

- Ta ansvar for implementering av flere fleksible og digitale ph.d.-emner, inkludert digitalisering av veiledning.
- Lede og bidra til utvikling av seminar og kurs for ph.d.-veiledere
- Kvalitetssikre gjennomgang av læringsmål i henhold til kvalifikasjonsrammeverket for ph.d.-emner Forberede NOKUT gjennomgang.
- Gjennomføre digitalt/seminar om akademisk karriereløp.
- Ny revidering av utfyllende regler
- High North Academy og ARA

Anbefalinger til fakultetsstyret om øvrige utdanninger:

- Fleksibilisering av våre studieprogram med utgangspunkt i erfaringene fra pandemien
- Oppfølging av mobilitetsmeldinga med tanke på studentmobilitet
- Styrking av samfunnsrelevansen til våre studieprogram gjennom økt kontakt med arbeidslivet
- Tydeliggjøring og styrking av EVU-feltet
- Videreutvikle satsingen på samisk språk
- Tydeliggjøre strategisk bruk av fakultetets meriterte undervisere
- Oppfølging og evaluering av studieprogramlederrollen
- Oppfølging av våre fleksibiliserte lærerutdanninger
- Iverksetting av ny modell for fordeling av arbeidstid

Sonni Olsen
dekan

—

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur